

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ

СИЛАБУС

КУЛЬТУРНА ПАМ'ЯТЬ І ОСВІТА

Ступінь вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	034 Культурологія
Освітньо-професійна програма	Культурологія
Освітня кваліфікація	Бакалавр культурології
Професійна кваліфікація	Фахівець з аналітики культури та креативних індустрій

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол
засідання кафедри культурології
№ 1 від «3» вересня 2020 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 034 Культурологія Освітня програма: Культурологія Освітній рівень: бакалавр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 180/6		Рік навчання – 4 курс
		Семестр – 8 семестр
		Лекції – 30 год.
ІНДЗ: є		Практичні (семінарські) – 30 год.
		Самостійна робота -110 год.
		Консультації - 10 год.
Мова навчання	Форма контролю: залік	українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: **Возняк Сергій Степанович**

Науковий ступінь: **кандидат філософських наук**

Вчене звання: **доцент**

Посада: **доцент кафедри культурології**

Контактна інформація: моб. тел. 095 6267588

ел. адреса: sergiyvoz@gmail.com

<https://eenu.edu.ua/uk/structure/faculties-and-institutes/fakultet-kulturi-i-mistectv-0?>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Робоча програма навчальної дисципліни «Культурна пам'ять і освіта» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 034 Культурологія. Предметом вивчення навчальної дисципліни є освіта як форма культури та культурна пам'ять як спосіб культурного буття. **Зміст курсу.** Навчальна програма дисципліни передбачає отримання студентами уявлень про освіту як форму соціокультурної діяльності, становлення людської суб'єктивності, формування духу та душевності особистості, реалізацію спадкоємності культурної пам'яті людства взагалі та окремих соціокультурних спільнот зокрема. Курс торкається проблем рефлексії, самовизначення, самосвідомості та способу мислення творчої особистості і побудований як поєднання теоретичних та історичних студій, в якому освітянську діяльність потрактовано як найскладніший процес формування людської суб'єктивності. Дисципліна розглядає ключові поняття і категорії філософського осмислення освіти в розрізі основних розділів філософського знання – онтології, гносеології, епістемології, антропології, зокрема – погляди вітчизняних та зарубіжних філософів на проблеми освіти і становлення особистості, співвідношення культурної дійсності та виховання. Під час вивчення курсу набуваються навички логічного, послідовного та переконливого викладення своїх філософських міркувань на різноманітні освітні та соціокультурні теми, побудови

аргументованих філософських концепцій освітянської діяльності в параметрах культурної пам'яті, демонстрації суб'єктних форм розуміння освіти і виховання як форми і змісту становлення людської суб'єктивності і суб'єктності (самості), як свободи і необхідності творчого процесу, відтворення цілісного образу освіти в хронотопі культури.

2. Пререквізити

Курс «Культурна пам'ять і освіта» є одним з тематичних блоків професійної фахової підготовки бакалавра–культуролога і викладається у 8 семестрі. Курс є вибіркоким. Вивчення курсу передбачає використання знань, набутих із таких навчальних дисциплін як «Етнокультурологія», «Культура Нового часу», «Сучасна культура», «Основи культурології», «Культура і релігія», «Сучасна зарубіжна культурологія», «Аналітика культури», інші.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Культурна пам'ять і освіта» є висвітлення онтологічного змісту культури, аналіз специфіки освітньої діяльності як змістової та сутнісної складової культури. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є формування навичок культурологічного аналізу освіти, його структурних та функціональних характеристик на базі ґрунтового вивчення культурно-історичних джерел та наукової літератури; цілісне бачення освіти як складного, універсального, багаторівневого культурного феномену; осмислення еволюції освітньої діяльності в контексті розвитку культури, осмислення ролі культурної пам'яті в структурі й змістові освіти.

Результати навчання (компетентності):

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК 7. Здатність працювати автономно.
- ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетенції (ФК):

- ФК 1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.
- ФК 2. Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах.
- ФК 3. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів;

ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

ФК 5. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.

ФК 6. Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.

ПРН 2. Аналізувати, коментувати, узагальнювати наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру.

ПРН 3. Створювати логічно і структурно організовані тексти з питань культурології, відповідно до спеціалізації.

ПРН 4. Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури, її проявів та форм існування.

ПРН 5. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

ПРН 7. Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та характеристики.

ПРН 8. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.

ПРН 13. Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти.

ПРН 14. Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефаківцями.

У контексті формування вищезазначених професійних компетентностей студенти мають:

знати основні категорії, напрямки і проблеми філософії освіти як сфери знань в її історії та на сучасному етапі розвитку; зміст базових концептів філософських, соціологічних, історичних інтерпретацій освітньої діяльності, соціокультурні (культурно-історичні) засади суспільного життя та специфіку соціокультурної регуляції людської життєдіяльності, природу становлення людської суб'єктивності та роль культурної традиції, історію теоретичного осмислення поняття “освіта”, зміст провідних філософсько-культурологічних концепцій освітньої діяльності, етимологію та семантичну багатозначність категорії “пам’ять”;

вміти: аналізувати історико-культурний контекст освітньої традиції в культурі, володіти навичками компаративного та структурно-функціонального аналізу освіти в контексті культурної пам’яті, визначати освіту як досвід входження у культуру, виявляти особливості історико-культурної свідомості в сучасній освіті, визначати небезпеку використання освіти з метою корисливого маніпулювання свідомістю людей, аналізувати і порівнювати зміст основних філософських теорій освіти; розкривати зв’язок досліджень освітньої діяльності із культурними та соціальними контекстами сучасної епохи, здійснювати аналіз та інтерпретацію текстів, що репрезентують різні стратегії розуміння освітніх проектів, вести аргументовану дискусію з проблемних питань в межах різних культурологічних студій.

IV. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Семін.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Історичні етапи теоретичного осмислення освіти в контексті культури (культурної пам'яті)						
Тема 1. Поняття “освіта”: проблеми етимології і семантики.	24	4	4	15	1	РМГ/4
Тема 2. Місце й роль освіти в контексті античної та середньовічної культури.	24	4	4	15	1	РМГ/4
Тема 3. Теорія освітньої діяльності в філософії Нового Часу.	24	4	4	15	1	ДС/4
Тема 4. Новітні концепції освіти в контексті культури	25	4	4	15	2	РМГ/4
Модульна контрольна робота						МКР/16
Всього за 1 модуль	97	16	16	60	5	/40
Змістовий модуль 2. Сучасна освіта і культурна пам'ять						
Тема 5. Освіта і культура в сучасній культурфілософії.	14	4	4	12	1	РМГ/4
Тема 6. Освіта як становлення людської суб'єктивності в культурному просторі.	10	4	4	12	2	РМГ/4
Тема 7. «Я» і «Не-я» в освіті: становлення культурної особистості	9	4	4	12	1	РМГ/4
Тема 8. Соціокультурні нарації в контексті сучасної освіти: проблеми і перспективи.	9	2	2	14	1	ДС/4
Всього за 2 модуль	61	14	14	50	5	/16
Модульна контрольна робота						МКР/30
Всього годин / Балів	180	30	30	110	10	/100

*Форма контролю: ДС – дискусія, РМГ – робота в малих групах, МКР– модульна контрольна робота, Р – реферат, або ж аналітичне есе.

V. Завдання для самостійного опрацювання.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Поняття “освіта”: проблеми етимології і семантики.	15
2.	Місце й роль освіти в контексті античної та середньовічної культури.	15
3.	Теорія освітньої діяльності в філософії Нового Часу.	15
4.	Новітні концепції освіти в контексті культури	15
5.	Освіта і культура в сучасній культурфілософії.	12

6.	Освіта як становлення людської суб'єктивності в культурному просторі.	12
7.	«Я» і «Не-я» в освіті: становлення культурної особистості	12
8.	Соціокультурні нарації в контексті сучасної освіти: проблеми і перспективи.	14
Разом		110

Орієнтовна тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань та есе:

1. Культуротворчий потенціал освітньої діяльності.
2. Освітня діяльність в контексті становлення людської суб'єктивності
3. Філософсько-символічна теорія освіти (пайдейї) у вченні Платона.
4. Освіта й культурна традиція у вченнях Європейського Середньовіччя.
5. Мусульманська традиція освіти і культурна пам'ять.
6. Критичний аналіз культурної традиції (пам'яті) в теоріях представників французького Просвітництва.
7. Освіта як пайдея в античній культурі.
8. Платон як перший систематизатор античної освіти.
9. Філософсько-символічна інтерпретація культури у вченні Платона (теорія ідей).
10. Освіта в середньовічному суспільстві як досвід успадкування культури.
11. Культурна пам'ять (традиція) в контексті новочасної культурфілософії; Ф. Бекон.
12. Філософсько-культурологічний зміст теорії освіти Дж. Локка.
13. Класно-урочна система та її культурно-соціальний зміст (Я.А. Коменський).
14. Освіта як досвід входження в культуру за сучасною культурфілософією.
15. Філософсько-культурологічні аспекти сучасної освіти в контексті культурної пам'яті.
16. Концепція освіти в параметрах культури у вченнях Німецької філософської класики.
17. Теорія становлення людської суб'єктивності у філософії К.Г.Маркса.
18. Діяльнісно-комунікативна парадигма освіти в сучасній культурфілософії.
19. Людина та її становлення у вченнях філософів Нового часу (Ф.Бекон, Р. Декарт, Дж. Локк).
20. Освітня діяльність у Новочасній філософській традиції (17 ст.).
21. Східна парадигма освіти: культурологічний аналіз.
22. Теорія і структура освіти в добу Середньовіччя.
23. Освіта і культура у філософських пошуках Ж-Ж. Руссо.
24. Антична пайдея та політія: образ освіти як становлення полісної громадянськості.
25. Фейкова освіта та викривлена культурна пам'ять: пастки сьогодення.
26. Діалектика елітарного й масового в освіті.
27. Структура і функції сучасної освіти Заходу і Сходу: компаративістика.
28. Культурна пам'ять та освітнє безпам'ятство сучасності: парадокси освіти ХХІ ст.
29. «Педагогіка співробітництва»: втрачений досвід сучасної освіти.
30. Перетворені форми освіти: сучасні «інновації».
31. Проблеми педагогічних технологій та їх стосування до культурної традиції.
32. Ідеальна форма в освіті: проблеми і парадокси.
33. Функціональний аспект освітньої діяльності та сучасні «інновації».
34. Суб'єкт-об'єкна та суб'єкт-суб'єкна форми організації освіти в контексті культурної традиції Заходу.
35. Суб'єкт-об'єкна та суб'єкт-суб'єкна форми організації освіти в контексті культурної традиції Сходу.
36. Філософія освіти і культурологія сучасності: огляд концепцій.
37. Культурна пам'ять та сучасна міфологія в системі освіти.

38. Міфологія та упередження в сучасній організації освітніх відносин.
39. Філософсько-культурологічне підґрунтя української освітньої традиції в контексті сучасності.

VI. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять студентами є обов'язковими, допускаються пропуски занять з поважних причин (хвороба студента, сімейні обставини тощо).

Теми пропущених занять повинні бути відпрацьовані студентом самостійно і здані викладачу у вигляді індивідуальних завдань. Якщо студент має вагомі причини, що не дозволяють йому систематично відвідувати заняття, він може перейти на вільний графік з дозволу декана факультету.

Політика щодо академічної доброчесності. Підготовані студентом індивідуальні завдання (*проблемні завдання, реферати, творчі роботи, есе*) мають продемонструвати поглиблене вивчення джерел, змістовність і глибину розкриття теми, творчий підхід і самостійність мислення, оригінальність висновків. За потреби студент може отримати консультацію у викладача у позааудиторний час. Студенти мають дотримуватись етичних норм академічної доброчесності та не допускати обману й академічного плагіату. Під академічним плагіатом розуміється оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (цитування). подання робіт, які є не вашими особистими розробками, копіювання чужих ідей без відповідного цитування.

Політика щодо дедлайнів (крайній термін) та перескладання. Екзамен проводиться в терміни, визначені деканатом у 1-му семестрі. Студентам, що не з'явилися на диференційований залік з поважних причин дозволяється перескладання в інший термін, встановлений деканатом. Третя й остання спроба складання заліку відбувається за присутності комісії з трьох викладачів, яких визначає деканат, включаючи викладача, який викладав дисципліну.

Методи та засоби діагностики успішності навчання

Поточний контроль, завданням якого є перевірка студентами вивченого матеріалу, визначення ступеня його засвоєння, вироблення навчальних та дослідницьких навичок, формування вміння самостійної роботи з джерелами, літературними, релігійними та філософськими текстами та спроможності їх осмислення і інтерпретації; а також вироблення навичок письмової та усної самопрезентації.

Поточний контроль здійснюється за такими напрямками:

- ✓ контроль за систематичністю та активністю роботи на семінарських заняттях (усне та письмове опитування);
- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять (індивідуальні співбесіди);

- ✓ контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді контрольних завдань;
- ✓ контроль за виконанням індивідуального навчально-дослідного завдання для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять.

Модульний контроль здійснюється у формі написання контрольних робіт. На модульну контрольну роботу виносяться питання, розглянуті під час вивчення змістового модуля на лекціях, семінарах і самостійно.

VII. Підсумковий контроль

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль (мах = 40 балів)								Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Модуль 1				Модуль 2				Модуль 2			
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8				
4	4	4	4	4	4	4	4	8	30	30	100

Максимальна кількість балів,

яку може отримати студент за види навчальних робіт:

Семінарські заняття (за роботу на одному занятті – 4 бали; у тому числі – відповідь на питання – 3 бали, доповнення – 1 бал) – мах 32 бали;

модульна контрольна робота – мах 60 балів.

Критерії оцінювання:

Семінарських занять:

- змістовність, глибина висвітлення проблеми;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- підкріплення викладу конкретними прикладами;
- поєднання теоретичного аналізу та практичних культурних проєктів;
- власна точка зору на проблему;
- засвоєння категоріального апарату;
- опрацювання джерел з теми заняття;
- комплексний підхід до питань курсу,
- культура диспуту,
- активна участь в обговоренні та дискусіях.

Самостійної та індивідуальної роботи (проблемні завдання, реферати, творчі роботи):

- поглиблене вивчення джерел,
- опрацювання категоріального апарату;
- актуальність та складність обраної проблеми;
- змістовність, глибина розкриття теми;
- вміння аргументовано і коректно відстоювати власну позицію,
- творчий підхід, самостійність мислення.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік, у випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид індивідуальних завдань (наприклад, перездати якусь тему, написавши підсумковий реферат, есе тощо). На екзамен виносяться основні питання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Перелік питань до заліку

1. Поняття "освіти": проблеми етимології і семантики.
2. Місце й роль освіти в контексті античної та середньовічної культури.
3. Теорія освітньої діяльності в філософії Нового Часу.
4. Новітні концепції освіти в контексті культури.
5. Освіта і культура в сучасній культурфілософії
6. Освіта як становлення людської суб'єктивності в культурному просторі.
7. «Я» і «Не-я» в освіті: становлення культурної особистості.
8. Соціокультурні нарації в контексті сучасної освіти: проблеми і перспективи.
9. Освіта як пайдея в античній культурі.
10. Платон як перший систематизатор античної освіти.
11. Філософсько-символічна інтерпретація культури у вченні Платона (теорія ідей).
12. Освіта в середньовічному суспільстві як досвід успадкування культури.
13. Культурна пам'ять (традиція) в контексті новочасної культурфілософії; Ф. Бекон.
14. Філософсько-культурологічний зміст теорії освіти Дж. Локка.
15. Класно-урочна система та її культурно-соціальний зміст (Я.А. Коменський).
16. Освіта як досвід входження в культуру за сучасною культурфілософією.
17. Філософсько-культурологічні аспекти сучасної освіти в контексті культурної пам'яті.
18. Культуротворчий потенціал освітньої діяльності.
19. Освітня діяльність в контексті становлення людської суб'єктивності
20. Філософсько-символічна теорія освіти (пайдейї) у вченні Платона.
21. Освіта й культурна традиція у вченнях Європейського Середньовіччя.
22. Мусульманська традиція освіти і культурна пам'ять.
23. Критичний аналіз культурної традиції (пам'яті) в теоріях представників французького Просвітництва.
24. Концепція освіти в параметрах культури у вченнях Німецької філософської класики.
25. Теорія становлення людської суб'єктивності у філософії К.Г.Маркса.
26. Діяльнісно-комунікативна парадигма освіти в сучасній культурфілософії.
27. Людина та її становлення у вченнях філософів Нового часу (Ф.Бекон, Р. Декарт, Дж. Локк).
28. Освітня діяльність у Новочасній філософській традиції (17 ст.).

29. Східна парадигма освіти: культурологічний аналіз.
30. Теорія і структура освіти в добу Середньовіччя.
31. Освіта і культура у філософських пошуках Ж-Ж. Руссо.
32. Антична пайдея та політія: образ освіти як становлення полісної громадянськості.
33. Фейкова освіта та викривлена культурна пам'ять: пастки сьогодення.
34. Діалектика елітарного й масового в освіті.
35. Структура і функції сучасної освіти Заходу і Сходу: компаративістика.
36. Культурна пам'ять та освітнє безпам'ятство сучасності: парадокси освіти XXI ст.
37. «Педагогіка співробітництва»: втрачений досвід сучасної освіти.
38. Перетворені форми освіти: сучасні «інновації».
39. Проблеми педагогічних технологій та їх стосування до культурної традиції.
40. Ідеальна форма в освіті: проблеми і парадокси.
41. Функціональний аспект освітньої діяльності та сучасні «інновації».
42. Суб'єкт-об'єкна та суб'єкт-суб'єкна форми організації освіти в контексті культурної традиції Заходу.
43. Суб'єкт-об'єкна та суб'єкт-суб'єкна форми організації освіти в контексті культурної традиції Сходу.
44. Філософія освіти і культурологія сучасності: огляд концепцій.
45. Культурна пам'ять та сучасна міфологія в системі освіти.
46. Міфологія та упередження в сучасній організації освітніх відносин.
47. Філософсько-культурологічне підґрунтя української освітньої традиції в контексті сучасності.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

7. Рекомендована література

1. Аквинский Фома. Сумма теологии. Т.1. Вопрос 7 [Електронний ресурс] / Фома Аквинский. – Режим доступу: http://www.odinblago.ru/zapadnoe_bogoslovie/summateol/
2. Андрущенко В. Філософія освіти XXI століття: пошук пріоритетів / В. П. Андрущенко // Філософія освіти. – № 1. – 2005. – К. : Майстер-клас, 2005. – С. 5–17.
3. Андрущенко В. Філософія освіти XXI століття: у пошуках перспективи / В. П. Андрущенко // Філософія освіти. – 1(3)/2006. – К. : Майстер-клас, 2006. – С. 6–12.
4. Андрущенко В. Філософія освіти: поняття і предметне поле / В. П. Андрущенко // Ціннісний дискурс в освіті в епоху глобалізації та інформаційної революції. – К. : Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, 2009. – С. 15–22.
5. Арсеньев А. С. Философские основания понимания личности: цикл популярных лекций-очерков с приложениями : учеб. пособие для студ. высш. учеб. завед. / А. С. Арсеньев. – М. : Издательский центр «Академия», 2001. – 592 с.

6. Арцишевська М. Р. Інтеграція змісту освіти : монографія / М. Р. Арцишевська, Р. А. Арцишевський. – Луцьк : Вежа, 2007. – 316 с.
7. Арцишевський Р. А. Удосконалення змісту освіти і підготовка нових вчителів / Р. А. Арцишевський // Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Волинська область. – К. : Знання України, 2009. – С. 327–363.
8. Арцишевський Р. А. Світоглядна освіта: теорія, історія, методика : монографія / Роман Антонович Арцишевський. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – 304 с.
9. Асмолов А. Г. Психология личности: принципы общепсихологического анализа / А. Г. Асмолов. – М. : Смысл, 2001. – 416 с.
10. Ахметова М. Н. Образовательная среда и образовательное пространство: общее, особенное, индивидуальное / М. Н. Ахметова // Сибирский педагогический журнал – № 5. – 2006. – С. 30–36.
11. Батищев Г. С. Деятельностная сущность человека как философский принцип / Г. С. Батищев // Избранные произведения / Г. С. Батищев / Под общ. ред. З. К. Шаукеновой. – Алматы : Институт философии, политологии и религиоведения КН МОН РК, 2015. – С. 191–275.
12. Батищев Г. С. Деятельностный подход в плену субстанциализма / Г. С. Батищев // Избранные произведения / Г. С. Батищев / Под общ. ред. З. К. Шаукеновой. – Алматы : Институт философии, политологии и религиоведения КН МОН РК, 2015. – С. 617–621.
13. Батищев Г. С. Не деянием одним жив человек / Г. С. Батищев // Избранные произведения / Г. С. Батищев / Под общ. ред. З. К. Шаукеновой. – Алматы : Институт философии, политологии и религиоведения КН МОН РК, 2015. – С. 622–630.
14. Батищев Г. С. Неисчерпанные возможности и границы применимости категории деятельности / Г. С. Батищев // Избранные произведения / Г. С. Батищев / Под общ. ред. З. К. Шаукеновой. – Алматы : Институт философии, политологии и религиоведения КН МОН РК, 2015. – С. 608–616.
15. Батищев Г. С. Особенности культуры глубинного общения / Г. С. Батищев // Избранные произведения / Г. С. Батищев / Под общ. ред. З. К. Шаукеновой. – Алматы : Институт философии, политологии и религиоведения КН МОН РК, 2015. – С. 505–538.
16. Батищев Г. С. Творчество и новое педагогическое мышление: от диалектики междусубъектности к проекту «Система обновления воспитательных процессов» / Г. С. Батищев // Философско-педагогические произведения [Текст] : Собрание сочинений в 2 т. / Г. С. Батищев; [сост., вступ. ст., примечания: А. А. Хамидов]. – Т. 2 : Работы 1980-х годов. – Бийск : ФГБОУ ВПО «АГАО», 2015. – С. 263–273.
17. Батищев Г. С. Три типа педагогики / Г. С. Батищев // Философско-педагогические произведения [Текст] : Собрание сочинений в 2 т. / Г. С. Батищев; [сост., вступ. ст., примечания: А. А. Хамидов]. – Т. 2 : Работы 1980-х годов. – Бийск : ФГБОУ ВПО «АГАО», 2015. – С. 294–301.
18. Батищев Г. С. Введение в диалектику творчества / Г. С. Батищев. – СПб. : РГХИ, 1997. – 460 с.
19. Бахтин М. М. К вопросам методологии эстетики словесного творчества / М. М. Бахтин // Собрание сочинений. В 7 т. Т. 1. Философская эстетика 1920-х годов / М. М. Бахтин. – М. : [Языки славянской культуры](#), [Русские словари](#), 2003. – С. 264–334.

20. Бердяев Н. А. Дух и реальность. Основы богочеловеческой духовности / Н. А. Бердяев // *Философия свободного духа* / Н. А. Бердяев. – М. : Республика, 1994. – С. 34–126. – (Мыслители XX века).
21. Бех І. Д. Наукові засади створення особистісно орієнтованих виховних технологій / І. Д. Бех // *Початкова школа*. – 1997. – № 9. – С. 6–7.
22. Библер В. С. От наукоучения – к логике культуры : Два философских введения в двадцать первый век / В. С. Библер. – М. : Политиздат, 1991. – 413с.
23. Бим-Бад Б. М. Педагогические течения в начале XX века: Лекции по педагогической антропологии и философии образования / Б. М. Бим-Бад. – М. : Изд-во УРАО, 1988. – 114 с.
24. Борытко Н. М. Пространство воспитания: образ бытия : монография / Н. М. Борытко. – Волгоград : Перемена, 2000. – 225 с.
25. Бубер М. Я и Ты ; [пер. с нем. П. С. Гуревич] / М. Бубер // Бубер М. Два образа веры. – М. : Республика, 1995. – С. 15–92.
26. Буцяк І. Д. Типологія соціальних зв'язів в культурі Г. С. Батищева і спосіб побудови педагогічного простору / І. Д. Буцяк // *Наука і освіта в сучасному світі*. Вип. 3 : Сб. матеріалів Міжнародних науково-практичних конференцій. Усть-Каменогорськ, квітень 2010, квітень 2011. – Усть-Каменогорськ – Москва : Медіа-Альянс, 2011. – С. 14–28.
27. Буцяк І. Д. Діяльнісний редукціонізм в освітньому просторі / І. Д. Буцяк // *Філософські пошуки*. Вип. XXVII. – Львів-Одеса : Cogito-Центр Європи, 2008. – С. 377–385.
28. Буцяк І. Д. Концепція глибинного спілкування: філософсько-педагогічний аспект / І. Д. Буцяк : дис. ... канд. філос. наук : 09.00.03 / І. Д. Буцяк. – Дрогобич, 2015. – 235 с.
29. Буцяк І. Д. Онто- і лінгво-психо-комунікація: філософсько-педагогічний аспект / І. Д. Буцяк // *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Філософські науки*. – 2008. – № 12. – С. 91–95.
30. Быкова М. Ф. Мистерия логики и тайна субъективности: О замысле феноменологии и логики у Гегеля / М. Ф. Быкова. – М. : Наука, 1996. – 236 с.
31. Бэкон Ф. О достоинстве и приумножении наук; [пер. с англ. Н. А. Федоров] / Ф. Бэкон // *Бэкон Ф. Сочинения : в 2-х т. Т. 1* / АН СССР. Ин-т философии; сост., общ. ред. и вступ. ст. А. Л. Субботина. – М. : Мысль, 1977. – С. 81–524. – (Филос. наследие).
32. Вишневський Омелян. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: Посібник для студентів вищих навчальних закладів / Омелян Вишневський. – Дрогобич : Коло, 2003. – 528 с.
33. Возняк В. С. Діалектика як методологія філософсько-педагогічного дискурсу / В. С. Возняк // *Філософські пошуки*, вип. XXXI. – Львів-Одеса : Cogito – Центр Європи, 2009. – С. 289–297.
34. Возняк В. С. Единство диалектики, логики и теории познания и мыслящей педагогики // *Педагогическое мышление: направления, проблемы, поиски: коллективная монография* / авт.-сост. Г. В. Лобастов. – М. : ООО «Русское слово – учебник», 2015. – С. 61–82.
35. Возняк В. С. История философии как школа извлечения уроков из опыта // *Історія філософії у вітчизняній духовній культурі [Текст]* / відп. ред. Аляєв Г., Суходуб Т. / Тов-во рос. філософії при Укр. філ. фондї; Центр гум. освіти НАН України. – Полтава : ООО«АСМІ», 2016. – С. 9–17.
36. Возняк В. С. Природа педагогічного мислення / В. С. Возняк // *Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць*. Випуск 466-467. Філософія. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. – С. 256–260.

37. Возняк В. С. Проблема «третього суб'єкта» освітнього процесу / В. С. Возняк // Наукові записки. Серія «Філософія». – Острогоз : Видавництво Національного університету «Острозька академія». – Вип. 9. – 2011. – С. 344–354.
38. Возняк В. С. Співвідношення розсудку і розуму як філософсько-педагогічна проблема: монографія / В. С. Возняк. – Дрогобич : Ред.-вид. відділ ДДПУ ім. І. Франка, 2008. – 357 с.
39. Возняк В. С. Способи входження філософського знання в тканину педагогічної теорії та педагогічних практик / В. С. Возняк, І. Д. Буцяк // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Філософські науки». – 2013. – № 11 (260). – С. 108–113.
40. Возняк В. С. Душевное, духовное, телесное: попытка трансцендентального определения / В. С. Возняк // «Дух-душа-тіло» як проблема філософії та культури російського Срібноговіку. Вип. 17. Матеріали Міжнародної наукової конференції 2011 р. / Ред. колегія: В. С. Возняк (головний редактор), В. В. Лімонченко, В. С. Мовчан. – Дрогобич : Ред.-вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2011. – С. 62–82.
41. Воловик В. І. Філософія педагогіки / В. І. Воловик. – Запорозьке : Просвіта, 2003. – 152 с.
42. Гадамер Г.-Г. Міф в епоху науки // Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика. – К., 2001. – С. 106 – 118.
43. Гегель Г. В. Ф. Філософська пропедевтика ; [пер. с нем. Б. А. Драгун] / Г. В. Ф. Гегель / АН СРСР. Ін-т філософії // Работы разных лет : в 2 т. Т. 2 / Г. В. Ф. Гегель – М. : Мысль, 1971. – С. 7–212. – (Філосо. насліддя).
44. Гершунский Б. С. Філософія освіти / Б. С. Гершунский. – М. : Флінта, 1998. – 393 с.
45. Головка Л. О. Структура та зміст особистісно орієнтованого навчання [Електронний ресурс] / Л. О. Головка. Режим доступу: bmc.kiev.ua/docs/structure.rtf
46. Гусева Н. В. Культура, цивілізація, освіта: соціально-філософський аналіз основаній розвитку людини в контексті цивілізації і культури / Н. В. Гусева. – М. : Экспертинформ, 1992. – 285 с.
47. Гусева Н. В. Образовательные технологии и человек: философский аспект проблемы / Н. В. Гусева // Педагогическое мышление: направления, проблемы, поиски / науч. ред. и авт.-сост. Г. В. Лобастов. — М.: ООО «Русское слово — учебник», 2014. – С. 83–92.
48. Гусева Н. В. Проблема основания образовательных технологий / Н. В. Гусева // Вестник Казахстанско-Американского Свободного Университета. Вып. 1. Образовательные технологии. – Усть-Каменогорск, 2005. – С. 15–27.
49. Гусева Н. В. Три философских очерка об образовании / Н. В. Гусева. – М. : МГУ, 1992. – 51 с.
50. Гуссерль Э. Кризис европейских наук и трансцендентальная философия (введение у феноменологическую философию) ; [пер. с нем. Д. В. Скляднева / Э. Гуссерль. – СПб. : Фонд Университет, «Владимир Даль», 2004. – 400 с.
51. Давыдов В. В. Проблемы развивающего обучения: Опыт теоретического и экспериментального психологического исследования / В. В. Давыдов. – М. : Педагогика, 1988. – 240 с.
52. Донець І. В. Проблема «Я» в контексті комунікативної парадигми / І. В. Донець // Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. – Філософські науки. – Луцьк: Вежа, 1999. – № 11. – С. 52–56.
53. Зинченко В. П. Аффект и интеллект в образовании / В. П. Зинченко. – М.: Тривола, 1995. – 64 с.

54. Зинченко В. П. Проблематика мышления в развивающем обучении / В. П. Зинченко // Развивающее образование. Том 1. Диалог с В. В. Давыдовым. – М. : АПК и ПРО, 2002. – С. 46–102.
55. Иванов В. П. Человеческая деятельность – познание – искусство / В. П. Иванов. – К. : Наукова думка, 1977. – 251 с.
56. Ильенков Э. В. Что же такое личность? // Э.В. Ильенков // С чего начинается личность. – М. : Политиздат, 1991. – С. 183–237.
57. Ильенков Э. В. Школа должна учить мыслить! [Электронный ресурс] / Э. В. Ильенков. – Режим доступа: <http://caute.ru/ilyenkov/texts/sch/schola.html>
58. Ильенков Э.В. Становление личности: к итогам научного эксперимента [Электронный ресурс] / Э. В. Ильенков. – Режим доступа: <http://caute.ru/ilyenkov/texts/genpers.html>
59. Культурология. XX век : Антология. – М., 1995. – С.163-212.
60. Кассирер Э. Эссе о человеке. Введение в философию человеческой культуры / Э. Кассирер // Избранное. Опыт о человеке. – М., 1998. – С. 524-568.
61. Коммуникативная рациональность: эпистемологический подход / Рос. акад. наук, Ин-т философии / отв. ред.: И. Т. Касавин, В. Н. Порус. – М. : ИФРАН, 2009. – 215 с.
62. Конев В. А. Культура и архитектура педагогического пространства / В. А. Конев // Вопросы философии. – 1996. – № 10. – С. 46–57.
63. Конох М. М. Формування нової філософії освіти в Україні: соціально-філософський аналіз / М. М. Конох. – К. : Вища школа, 2001. – 223 с.
64. Королев В. А. Образование: от пассивного созерцания к способности понимания: Монография / В. А. Королев / под общ. ред. Н. В. Гусевой. – Усть Каменогорск : КАСУ, 2016. – 374 с.
65. Кримський С. Б. Запити філософських смислів / С. Б. Кримський. – К. : ПАРПАН, 2003. – 240 с.
66. Кримський С. Б. Під сигнатурою Софії / С. Б. Кримський. – К. : Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2008. – 367 с.
67. Кузанский Николай. Об учёном незнании ; [пер. с лат. В. В. Бибихин] // Николай Кузанский // Сочинения : в 2 т. Т. 1 / Николай Кузанский. – М. : Мысль, 1979. – С. 47–184. – (Филос. наследие).
68. Култаева М. Педагогічне мислення як регіональна онтологія і епістемологічна ситуація / Марія Култаева // Філософія освіти. – 2005. – № 1. – К. : Майстер-клас, 2005. – С. 149–158.
69. Ліпін М. В. Творчість та інновація як орієнтири розвитку освіти / М. В. Ліпін // Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура : монографія / ред. В. Г. Кремень. – К. : Педагогічна думка, 2008. – С. 121–168.
70. Лобастов Г. В. Философские, психологические и педагогические проблемы формирования личности: Монография / Г. В. Лобастов / Под общей редакцией доктора философских наук Н. В. Гусевой. – Усть-Каменогорск : КАСУ, 2014. – 247 с.
71. Лобастов Г. В. Философско-педагогические этюды / Г. В. Лобастов. – М. : Микрон-принт, 2003. – 329 с.
72. Лобастов Г. В. Философско-психологические проблемы педагогики: Монография / Г. В. Лобастов. – Меделеево : ФГУП «ВНИИФТРИ», 2014. – 318 с.
73. Лобастов Г. В. Э.В. Ильенков: философия и педагогика [Электронный ресурс] / Г. В. Лобастов. – Режим доступа: http://vphil.ru/index.php?option=com_content&task=view&id=1123.
74. Лосев А. Ф. Музыка как предмет логики / А. Ф. Лосев // Из ранних произведений. – М. : Правда, 1990. – 195–392.

75. Лотман Ю.М., Успенский Б.А. Миф – имя – культура // Избр.статьи: В 3-х т. – Т.1. – Таллин, 1992. – 242 с.
76. Лутай В. Про стан розробки концептуальних засад філософії освіти в Україні та їх впровадження в педагогічну практику / Владлен Лутай // Філософія освіти. – 2005.– № 1. – К. : Майстер-клас, 2005. – С. 30–37.
77. Лутай В. С. Філософія сучасної освіти / В. С. Лутай. – К. : Центр «Магістр S» Творчої спілки вчителів України, 1996. – 256 с.
78. Мазурик М. В. Проблема соціалізації і соціальної адаптації людини в сучасному суспільстві / М. В. Мазурик // Людина – соціум – історія (Тези Міжнародної наукової конференції «XXVIII-мі Читання, присвячені пам'яті засновника Львівсько-Варшавської філософської школи Казимира Твардовського», 11-12 лютого 2016 року) / Відп. ред. В. Л. Петрушенко. – Львів : Ліга-Прес, 2016. – С. 44–49.
79. Мамардашвили М. К. Превращенные формы (О необходимости иррациональных выражений) / М. К. Мамардашвили // Как я понимаю философию / М. К. Мамардашвили. – М. : Прогресс, 1992. – С. 269–282.
80. Михайлов Ф. Т. Самоопределение культуры. Философский поиск / Ф. Т. Михайлов. – М. : Индрик, 2003. – 272 с.
81. Михайлов Ф. Т. Загадка человеческого Я. Изд. 3-е / Ф. Т. Михайлов. – М. : Ритм, 2010. – 360 с.
82. Михайлов Ф. Т. Культурология как основание общего человековедения / Ф. Т. Михайлов // Избранное / Ф. Т. Михайлов. – М. : Индрик, 2001. – С. 257–390.
83. Михайлов Ф. Т. Общественное сознание и самосознание индивида / Ф. Т. Михайлов. – М. : Наука, 1990. – 222 с.
84. Михайлов Ф. Т. Перспективы гуманитаризации образования / Ф. Т. Михайлов // Избранное / Ф. Т. Михайлов. – М. : Индрик, 2001. – С. 403–451.
85. Михайлов Ф. Т. Предметность культуры образования (тезисы) [Электронный ресурс] / Ф. Т. Михайлов // Режим доступа: <http://test.eurekanet.ru/ewww2007/info/959.html>.
86. Михайлов Ф. Т. Содержание образования и его идеальные формы / Ф. Т. Михайлов // Ф. Т. Михайлов. – М. : Индрик, 2001. – С. 513–527.
87. Михайлов Ф. Т. Философия образования: ее возможности и перспективы / Ф. Т. Михайлов // Избранное / Ф. Т. Михайлов. – М. : Индрик, 2001. – С. 452–512.
88. Михальченко Микола. Філософія освіти і соціокультурна теорія / Микола Михальченко // Філософія освіти. – № 1. – 2005. – К. : Майстер-клас, 2005. – С. 38–51.
89. Наторп Пауль. Философия как основа педагогики / Пауль Наторп // Избранные работы / Пауль Наторп. – М. : Изд. дом «Территория будущего», 2006. – С. 295–383. – (Университетская библиотека Александра Погорельского).
90. Науменко Л. К. «Наше» и «мое». Диалектика гуманистического материализма / Л. К. Науменко. – М. : Кн. дом «ЛИБРОКОМ», 2015. – 464 с.
91. Ницше Ф. Рождение трагедии, или Эллинство и пессимизм // Ницше Ф. Соч.: В 2-х т. – Т.1 – М., 1990. – С.222–280.
92. Огольцова Е. Г. Личностно-ориентированное обучение как педагогическая проблема [Электронный ресурс] / Е. Г. Огольцова. – Режим доступа: <https://articlekz.com/article/4476>
93. Огурцов А. П. Образы образования. Западная философия образования XX века / А. П. Огурцов. – СПб. : РХГИ, 2004. – 520 с.
94. Огурцов А. П. Педагогическая антропология: поиски и перспективы (Окончание) / А. П. Огурцов // Человек. – № 2. – 2002. – С. 100–117.
95. Огурцов А. П. Педагогическая антропология: поиски и перспективы / А. П. Огурцов // Человек. – № 1. – 2002. – С. 71–87.

96. Педагогика сотрудничества (Отчет о встрече учителей-экспериментаторов) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ug.ru/issues/?action=topic&toid=3801>
97. Петрушенко В. Л. Філософія знання: онтологія, епістемологія, аксіологія : монографія / В. Л. Петрушенко. – Львів : Ахілл, 2005. – 320 с.
98. Полатайко С. В. Образовательные идеалы социальной философии / С. В. Полатайко. – СПб. : Наука, 2007. – 192 с.
99. Потебня А.А. Слово и миф / А.А. Потебня – М., 2009. – 218 с.
100. Пролеев С. В. Духовность и бытие человека / С. В. Пролеев. – К. : Наукова думка, 1992. – 112 с.
101. Савельева М. Основні проблеми міфології культури // Культурологія / Упоряд.: О.І. Погорілий, М.А. Собуцький. – К., 2005. – С.158–193.
102. Скотна Н. Особа в розколотій цивілізації: освіта, світогляд, дії / Надія Скотна. – Львів: Українські технології, 2005. – 384 с.
103. Скотний В. Раціональне та ірраціональне в науці й освіті / Валерій Скотний. – Київ; Дрогобич : Коло, 2003. – 288 с.
104. Скотний В. Філософія освіти: екзистенція ірраціонального в раціональному / Валерій Скотний. – Дрогобич : Вимір, 2004. – 348 с.
105. Скубашевська О. Педагогічний дискурс як технологія інноваційного розвитку освіти / О. Скубашевська // Ціннісний дискурс в освіті в епоху глобалізації та інформаційної революції. – К. : Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, 2009. – С. 266–284.
106. Слободчиков В. И. Со-бытийная образовательная общность – источник развития и субъект образования [Электронный ресурс] / В. И. Слободчиков. – Режим доступа: http://www.values-edu.ru/wp-content/uploads/2011/05/slobodchikov_co_existence.pdf
107. Слободчиков В.И. Без духовной составляющей не понять человека [Электронный ресурс] / В. И. Слободчиков. – Режим доступа: <http://www.pravoslavie.ru/4560.html>
108. Соловейчик С. Л. Педагогика для всех / С. Л. Соловейчик. – М. : Детская литература, 1989. – 367 с.
109. Суходуб Тетяна. Європейський вектор вітчизняної освіти: проблеми та перспективи / Тетяна Суходуб // Філософія освіти. – 2006. – № 3(5). – К. : Майстер-клас, 2006. – С. 7–21.
110. Табачковський В. Проблеми педагогіки у світлі сучасної філософської антропології / Віталій Табачковський // Філософія освіти. – 2005. – № 1. – К. : Майстер-клас, 2005. – С. 135–148.
111. Ушинский К. Д. Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии / К. Д. Ушинский. – М. : ФАИР-РЕСС, 2004. – 576 с. – (Из классического наследия педагогики).
112. Философско-психологические проблемы развития образования / ред. В. В. Давыдов. – М. : Педагогика, 1981. – 176 с.
113. Фихте И. Г. Основа общего наукоучения; [пер. с нем. Е. Трубецкой] / И. Г. Фихте // Сочинения : в 2 т. Т. 1 / И. Г. Фихте / сост. и прим. Вл. Волжского. – СПб. : Мифрил, 1993. – С. 66–338.
114. Франк С. Л. Реальность и человек: метафизика человеческого бытия / С. Л. Франк // Реальность и человек / С. Л. Франк. – М. : Республика, 1997. – С. 208–431. – (Мыслители XX века).
115. Хазін В. О. Ідеальна природа людської суб'єктивності / В. О. Хазін // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Випуск 410–411. Філософія. – Чернівці : Рута, 2008. – С. 84–88.

116. Хайдеггер М. Что зовётся мышлением? ; [пер. с нем. Э. Сагетдинов] / М. Хайдеггер. – М. : Академический Проект, 2007. – 351 с. – (Философские технологии).
 117. Хамидов А.А. Понятие превращённой формы / А. А. Хамидов // Материалистическая диалектика как логика. – Алма-Ата: Наука Каз.ССР, 1999. – С. 237–248.
 118. Шеллинг Ф. В. Й. О мировой душе. Гипотеза высшей физики для объяснения всеобщего организма, или разработка первых основоположений натурфилософии на основе начал тяжести и света; [пер. с нем. М. И. Левина] / Ф. В. Й. Шеллинг // Сочинения : в 2 т. Т. 1 / Ф. В. Й. Шеллинг / сост., ред., авт. вступ. ст. А. В. Гулыга. – М. : Мысль, 1987. – С. 89–182.
 119. Шеллинг Ф. В. Философия искусства; [пер. с нем. П. С. Попов] / Ф. В. Шеллинг / АН СССР. Ин-т философии. – М. : Мысль, 2006. – 494 с.
 120. Шими́на А. Н. Образование: сфера образовательных услуг или сфера гуманизации человека? / А. Н. Шими́на // Ильенковские чтения. Ильенков и диалектическая традиция в философии : материалы 10-й международной научной конференции. (Москва, апрель, 2008 г.). – М. : Изд-во СГУ, 2008. – С. 486–490.
 121. Элиаде М. Аспекты мифа / М. Элиаде. – М., 1995. – 214 с.
 122. Ярошенко А. О. Ціннісний дискурс освіти / Ярошенко А. О. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. – 156 с.
 123. Ясперс К. Философская вера / К. Ясперс ; [пер. с нем. М. И. Левина] // Смысл и назначение истории / К. Ясперс. – М. : Политиздат, 1991. – С. 420–508. – (Мыслители XX в.).
1. Voznyak S. Object-thing activism in the light of dialectics categories of «matter» and «form»: philosophical educational measurement / S. Voznyak // The Kazakh-American Free University Academic Journal. – USA, Oregon, 2016. – Pp. 16–20.
 2. Возняк С. С. Гуманізм і духовність в контексті сучасної філософії освіти / С. С. Возняк // Науковий вісник ВДУ імені Лесі Українки. – Луцьк : Вежа, 1996. – № 2. – С. 14–17.
 3. Возняк С. С. Образование как опыт вхождения в культуру (диалектика формы и содержания) / С. С. Возняк // Теоретический журнал Credo new. – 2016. – № 3 (87). – СПб., 2015. – С. 172–181.
 4. Возняк С. С. Диалектика формы и содержания в образовательной деятельности / С. С. Возняк // Вестник Казахстанско-Американского Свободного Университета. Научный журнал. 1-й выпуск: педагогика и образовательные технологии. – Усть-Каменогорск, 2016. – С. 33–37.
 5. Возняк С. С. Діалектика сутності, форми та ейдосу (до питання метафізики культурного буття) / С. С. Возняк // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Випуск 466–467. Філософія. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. – С. 39–44.
 6. Возняк С. С. Духовність як сенс і зміст освоєння культури / С. С. Возняк // Науковий вісник ВДУ імені Лесі Українки. Філософські науки. – Луцьк : Вежа, 1999. – № 11. – С. 71–74.
 7. Возняк С. С. Ейдетичне споглядання як спосіб пізнання культурної реальності / С. С. Возняк // Збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка. – Дрогобич : Ред.-вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2002. – С.36–46.
 8. Возняк С. С. Идеальное, душа и душевное в контексте категориального отношения «материя-форма» / С. С. Возняк // Теоретический журнал Credo new. – 2015. – № 2 (82). – СПб., 2015. – Т.1. – С. 54–64.

9. Возняк С. С. Культурна реальність і природа ейдетичного споглядання / С. С. Возняк // Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського ун-ту, 2001. – С.159–173.
10. Возняк С. С. Поняття «культурна реальність» і природа споглядання як о-своєння культури / С. С. Возняк // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – Луцьк: Вежа, 2010. – № 28. – С. 7–14.
11. Возняк С. С. Проблема змістовності форми культуротворення у філософії Гегеля / С. С. Возняк // Науковий вісник ВДУ імені Лесі Українки. – Луцьк : Вежа, 2007. – № 8. – С. 148–154.
12. Возняк С. С. Проблеми змістовності форм організації сучасної освіти / С. С. Возняк // Науковий вісник Чернівецького університету: Зб. наук. праць. Випуск 541–542. Філософія. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. – С.120–125.
13. Возняк С. С. Содержательность форм организации образовательной деятельности / С. С. Возняк // Наука и образование в современном мире: сб. материалов Международной научно-практической конференции. Випуск 4. Усть-Каменогорск, апрель 2012. – Усть-Каменогорск–Москва : Медиа-Альянс, 2012–2013. – С. 24–32.
14. Возняк С. С. Существенность категорий «форма» и «содержание» в контексте образовательной деятельности / С. С. Возняк // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – Луцьк : Вежа, 2016. – № 9 (334). – С. 44–47.
15. Возняк Сергей. Идеальная форма и деятельность педагога / С. С. Возняк // Гуманізм. Людина. Ідеальне: Матеріали Міжнародних людинознавчих філософських читань (Дрогобич, 2016 р.) / Ред. колегія: В. С. Возняк (головний редактор), В. В. Лімонченко, О. А. Ткаченко. – Дрогобич : ТзОВ«Трек-ЛТД», 2016. – С. 140–143.
16. Возняк С. С. Освітні технології як обернена форма здійснення освітнього процесу / С. С. Возняк // Глобальні проблеми сучасності у контексті історико-філософського знання: Матеріали міжнародної наукової конференції. – Одеса–Дніпропетровськ, 2016. – С. 110–114.
17. Возняк С. С. Діяльнісно-комунікативна парадигма як методологічна основа аналізу освітнього процесу / С. С. Возняк // Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць ДДПУ ім. І. Я. Франка. Серія «Філософія» / ред. кол. О.Ткаченко та ін. – Дрогобич : Ред-вид.відділ ДДПУ імені І. Я. Франка, 2018. – Випуск 39. – С. 46–57;
18. Возняк С. С. Опыт вхождения в культуру как образование / С. С. Возняк // Проблема культурного взаимодействия: история и современность (по материалам международной научно-практической конференции «Проблемы культурного взаимодействия в современном мире» 26-27 мая 2016 г., Москва, МГИК) / Науч. ред. – доктор культурологии, проф. В.А. Есаков, доктор философских наук, проф. В.А.Тихонова, доктор философских наук, проф. Е.В. Мареева М.: МГИК, 2017. – С. 176–182.
19. Возняк С. Природа формалізму: філософсько-освітній вимір / С. С. Возняк // Людинознавчі студії: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філософія» – Дрогобич, Видавничий дім «Гельветика» 2020.– С.34-47.

Інтернет – забезпечення курсу

http://chitalka.info/gumaniratni_nauki.html

<http://www.info-library.com.ua>

<http://viem.ahttt.ua/load>

<http://www.studentbooks.com.ua/>
<http://books.br.com.ua/>
<http://www.bookshop.ua/Asp/annot.asp>
<http://www.kiev-kniga.com/category>
<http://www.kulture.tk/>
<http://knygy.com.ua/index.php>
<http://textbooks.net.ua/content/view>
<http://textbooks.net.ua/content/view>
<http://diplomna5.com/item>
<http://kneu.net.ua/index.php>
http://chtei-knteu.cv.ua/biblio/biblio_ukr/gyma.html
<http://ucozscript.at.ua/news>
<http://www.kiev-kniga.com/index.php>
<http://www.textbooks.net.ua/content/view>
<http://www.ns2000.com.ua/gum/>
http://kultura.ho.ua/bib_sofia_kf.htm
<http://ukrsites.com.ua/AK-sr.ksu.edu.ua>
http://agro-ep.at.ua/load/kulturologija/kulturologija_gricenko